

400

نصیحت اسلامی

تألیف:

احمد عزالدین بیانونی

ترجمہ:

س. محمد یوسف رحمتی

فهرست

ش	موضوع	صفحه
1	مقدمه	3
2	400 نصیحت اسلامی	4
3	«طهارت»	5
4	«وضوء»	6
5	«غسل»	6
6	«نماز»	7
7	«نماز جمعه»	9
8	«صدقه»	9
9	«روزه»	10
10	«حج»	12
11	«جهاد»	13
12	«قرائت قرآن»	13
13	«ذکر و دعاء»	14
14	خرید و فروش	15
15	نکاح	16
16	«لباس»	19
17	(نوشیدنی و خوراکی)	19
18	«ریاست»	20
19	«حد و مرز»	21
20	«البر والصله»	22
21	«أدب و معرفت»	22
22	در پایان	26

سنی بوک - کتابخانہ مجازی اہل سنت

www.SunniBook.net

مقدمه

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه أجمعين
وبعد:

نصیحت یعنی اخلاص، و از آنجائیکه دین ما دین نصیحت است
وظیفه هر فرد مسلمانی است که بدون ریا به برادر دینی اش
نصیحت کرده و آن را از مشکلات و فراز و نشیب این دنیای فانی
آگاه کند.

بنده نیز با مطالعه این کتاب و نصیحت‌های باارزش آن بر خود
واجب دانستم که بدون کم و کاست به زبان فارسی ترجمه کرده تا
هموطنان عزیزم بتوانند از این نصایح در زندگی خود استفاده کنند.
ان شاء الله.

«مترجم»

بسم الله الرحمن الرحيم

400

نصیحت اسلامی

- 1- نیت خویش را برای خدای تعالی خالص گردان و از دورویی در کردار و گفتار دوری کن.
- 2- در جمیع گفتار و رفتار و اخلاق پیرو سنت محمدی باش.
- 3- تقوای خدا پیشه و عزم کن، اوامر الهی را پذیرفته و از گناهان دوری جوی.
- 4- به سوی خدای تعالی توبه نصوح کن و بر استغفار بیفزا.
- 5- خدای تعالی را مراقب تمام حرکات و اعمال قرار بده.
- 6- تسلیم احکام دین اسلام باش، چرا که کلمه اسلام گرفته شده از کلمه تسلیم است، و اوامر الهی بوسیله عقلت اندازه گیری مکن، زیرا برای عقل نیز بمانند قدرت بینائی چشم اندازه معین و محدود وجود دارد.
- 7- با علماء نشست و برخاست داشته و آنها را گرامی و از مجالست با آنان استفاده برده، و همچنین فرزندان خویش را به همنشینی با آنان تشویق کن، زیرا علماء وارثان پیامبرانند.
- 8- به اندرز علوم دینی گوش فرا ده و استفاده نما.
- 9- حق را بپذیر گرچه گوینده از شما کوچکتر باشد و از لجابت و تکبر پرهیز.
- 10- عقیده‌ات را براساس کتاب و سنت رسول p اصلاح بگردان، و از عقاید و الفاظ کفرآمیز دوری کن

- 11- به خدای تعالی، فرشتگانش، کتابهایش، پیامبرانش، روز جزا، قضا و قدرش ایمان داشته باش.
- 12- کورکورانه از کسی تقلید مکن.
- 13- در ترجمه قرآن به گفته گذشتگان (مفسرین معتبر) اعتماد کن، و به نظرات خود چندان مطمئن نباش.
- 14- کتابهای علمی مطالعه کن و سعی داشته باش از آنچه یاد می‌گیری به دیگران نیز بیاموزی، چرا که بهترین مردم آنانند که یاد می‌گیرند و یاد می‌دهند.
- 15- برای اصول فقهیات و احکام آن قرآن را سرمشق خود قرار ده.
- 16- از مطالعه کتابهای: ریاض الصالحین «امام نووی» و نورالیقین از «خضری» و کتاب الأذکار «امام نووی» استفاده کن.
- 17- از مطالعه مجلات فاسد و عاری از عفت و کتابهای غیر اسلامی دوری کن.
- 18- چنان در انجام عمل خیر کوشا باش تا دیگران ترا الگو قرار دهند، در این صورت تو نیز در جزای عمل نیک ایشان سهم خواهی بود.

19- ابتدای ورود به دستشویی (توالت) با پای چپ و در حین ورود بگو: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ». و صحبت دیگری نکن، در ضمن موقع خروج نیز با پای راست خارج شو و بگو «غُفْرَانُكَ».

20- در جایی که باعث آزار و اذیت مردم است از قبیل مسیر عبور و مرور مردم یا سایه‌ای که مردم از آن استفاده می‌کنند هرگز ادرار نکن.

21- به هنگام دستشویی مواظب قبله باش که رو یا پشت به قبله نکنی.

22- از ادرار بصورت ایستاده پرهیز.

23- جهت طهارت در صورت عدم دسترسی به آب می‌توان از سنگ یا کاغذ استفاده کرد.

24- آب بینی‌ات را با دست چپ بگیر و در طهارت و کارهای کم‌ارزش از دست راست استفاده نکن.

25- پسرانت را در کوچکی ختنه کن، چون از سنتهای اسلام است.

«وضوء»

26- مواظب وضویت باش، و سعی کن همیشه طهارت داشته باشی.

27- قبل از خواب طهارت بگیر.

28- وضوء گرفتن را با بسم الله شروع کن.

29- بموقع وضوء برای نماز از مسواک استفاده کن.

- 30- در موقع روزه دهانت را هر قدر می توانی بشوی.
- 31- در شستن اعضای وضو کوشا باش ریش را خلال و مابین انگشتان دست و پایت را تمیز کن.
- 32- از راست شروع کن.
- 33- مسح سر را انجام ده.
- 34- داخل و خارج گوش را تمیز کن.
- 35- بعد از هر وضوء دو رکعت نماز بخوان.

«غسل»

- 36- درست نیست که خود یا یکی از اعضای خانواده در غسل تأخیر کنند که باعث از دست رفتن نماز بوقت خود شود.
- 37- در حالیکه جنب هستی به مسجد نرو، مگر به قصد عبور از آن و زنائی که در حال حیض و نفاس هستند نیز ورودشان را منع کن.
- 38- عورت خود را برهنه نساز و با نرمی و لطافت دیگران را از لختی و برهنگی نهی کن.
- 39- به زنان اجازه رفتن به حمام های عمومی را مده، چرا که برایشان زیان اخلاقی دارد.
- 40- قبل از غسل وضوء بگیر.
- 41- تمام بدنت را به نرمی و لطافت دست بکش و بشوی.
- 42- قبل از غسل آب را به نیت غسل بر سر بریز و ابتداء سمت راست را بشوی سپس سمت چپ سه باره سه بار.

«نماز»

- 43- بهنگام نماز سعی کن جواب مؤذن را بطوریکه در سنت آمده به زبان آورده و کلام یا عمل دیگر ترا مشغول نکند.
- 44- بعد از اذان بر محمد ρ صلوات بفرست و دعای روایت شده را بخوان: «اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ، وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ».
- 45- بعد از اذان از مسجد خارج نشو مگر برای عذر ضروری.
- 46- قبل از نماز در صورت عدم حضور در مسجد سنت است که اذان را به پای داری.
- 47- برای هر نماز فرضی اقامه بگو.
- 48- در بین اذان و اقامه جهت حل مشکلات خود و برادران مسلمانان در دنیا و آخرت دعا کن.
- 49- مردم را در بناء مسجد در اماکن محروم بطور مالی یا جانی یارو یاور باش.
- 50- مساجد را گرامی بدار، با پای راست بر آن وارد شده در نظافت آن کوشا باش، و سخن زشت به زبان نیاورده، دویدن و خندیدن در مسجد صحیح نیست، هنگام خروج از مسجد ابتداء پای چپ را بیرون بگذار.
- 51- هرگز آب بینی‌ات بر زمین مسجد و یا رو به قبله نینداز.
- 52- چه خوب است نماز اول وقت را در مسجد با جماعت بخوانی به خصوص نماز عشاء و صبح.
- 53- وقت نماز را به تأخیر نینداز.

- 54- بعد از نماز صبح و عصر نمازی نخوان، مگر برای آن دلیلی داشته باشی.
- 55- بعد از نماز صبح و عصر در مصلايت بنشین.
- 56- سعی کن اوقات فراغت خود را در مسجد بمانی و به طاعت خدا مشغول شوی.
- 57- خوراکی های بدبو از قبیل سیر و پیاز یا از کشیدن سیگار که باعث اذیت دیگران می شود خودداری کن.
- 58- نماز ستون دین است، زنانت را به محافظت از نماز تشویق کن.
- 59- زنانت را به خواندن نماز در خانه علاقمند ساز.
- 60- برای فرزندان در سن 7 سالگی شان از طریق هشدار و نصیحت و در سن 10 سالگی از راه تنبیه جهت خواندن نماز اقدام کن، و هرگز در امر نماز سهل انگار برایشان نباش.
- 61- برای افراد و نزدیکان بی نمازت فضل نماز پنجگانه و عقوبت ترک آن را بیان کن.
- 62- به قدر استطاعت نمازهای سنت، قبله و بعدیه و موکده و غیر موکده را به جای بیاور.
- 63- نماز آخر شب را بخوان.
- 64- بر خواندن نماز ضحی (چاشت) که اقل آن دو رکعت و افضل آن هشت رکعت است مداومت کن.
- 65- سعی کن اذکار (دعا و تسبیحات) بعد از هر نماز فرضی را بخوانی.

- 66- نماز شب را با میل و رغبت بخوان و در خواندن نماز روزانه سستی و تنبلی مکن.
- 67- سعی کن دعاهای روایت شده قبل و بعد از خواب را فراموش نکنی.
- 68- طاهر و پاکیزه بخواب، در حال پاکیزگی و ذکر خدا و با نیت برخاستن برای نماز تهجد بخواب.
- 69- محافظه نماز تهجد خود باش تا خانواده و فرزندان را نجات دهی.
- 70- نماز خورشید گرفتگی و ماه گرفتگی در موقع اش بخوان.
- 71- نماز جنازه را بر هر میت مسلمانی بخوان.
- 72- در امور مهم زندگی نماز استخاره همراه با دعایش را بخوان.
- 73- در صف نماز مواظب باش، مستقیم و بدون رخنه صف را ببندی.
- 75- بکوش خود را همیشه در صف اول و بدون مزاحمت دیگران ببینی.
- 76- دعای افتتاح را فراموش مکن، و آمین بگو و ۱۰ ذکر رکوع و سجود را به جای بیاور.
- 77- با اطمینان رکوع و سجود کن، در نشستن بین دو سجده متعادل باش.
- 78- از مقابل شخص نماز گزار تا حد دسترس رد نشو.

79- در مکانی که می‌خواهی نماز بخوانی اگر محل عبور و مرور مردم است چیزی را جلوی سجده‌گاه خود جهت حافظ (ستر) بگذار.

«نماز جمعه»

- 80- زود هنگام به نماز جمعه برو و اگر اذان شنیدی جواب بده.
- 81- برای نماز جمعه غسل کن، اگرچه زمستان باشد یا تابستان.
- 82- ناخن‌هایت را هر هفته کوتاه کن، زیرا نظافت از ایمان است.
- 83- از خوشبوی (عطر) استفاده و بهترین لباس‌هایت را بپوش.
- 84- از عبور کردن بر روی دوش مردم برای جلورفتن بپرهیز.
- 85- در موقع خطبه صحبت نکن.
- 86- در روز جمعه سعی کن سورة الکهف را به قدر توانایی‌ات بخوانی.
- 87- در روز جمعه بکوش بر محمد و آل محمد سلام و صلوات بفرستی، به خصوص شب‌های جمعه.

«صدقه»

- 88- از جمله سخاوتمندان باش نه بخیلان، زیرا خدای تعالی سخاوتمند است و سخاوتمندان را دوست دارد.
- 89- زکات واجب را بده و در حق مستحقین بخیل مباش.

- 90- اگر برای پیشامدی (واقعه‌ای) رخ داد بدان که خواست خدا بوده و آن را به مخلوق ارتباط مده.
- 91- آنچه که به شما داده شود بدون رضایت صاحب آن بر ندار.
- 92- به صدقه‌دادن خود را عادت بده.
- 93- صدقه بده از آن چیزی که دوست داری، زیرا که پاداش کسب نمی‌کنی، مگر آن که از چیزی که دوست داری صدقه بدهی. *لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ*.
- 94- صدقه را پنهان و مخفی ولی زکات را علنی بده تا دیگران از تو تقلید کنند.
- 95- در صدقه‌دادن به محتاجین ابتداء از صله رحم قدم بردار.
- 96- اگر تهیدستی، محتاجی از تو تقاضای قرض کرد به او قرض بده.
- 97- بنگر به فقرا آیا برایشان قرض و دینی باقی مانده است یا نه.
- 98- صدقه جاریه را می‌توانی از طریق مشارکت در بناء مسجد و نشر علوم دینی انجام داد.
- 99- به همسرت اجازه بده تا از مال تو صدقه دهد.
- 100- همسرت را بر حذر دار از صدقه‌دادن آنچه که به آن اجازه نداده‌ای.
- 101- به مردم غذا و آب بده و چیزی از کار خوب کوچک شمار.

102- در مقابل کار خوب از شخص تشکر کن و با عملی متقابل جبران کن و برای انجام‌دهنده کار خیر دعا کن.

«روزه»

- 103- روزه را با ایمان قوی و برای خدا بگیر.
- 104- در رمضان بدون عذر روزه‌ات را نخور.
- 105- در ماه رمضان شب زنده‌دار باش به خصوص لیلة القدر.
- 106- شش روز از شوال را روزه بگیر.
- 107- روز تاسوعا و عاشورا روزه بگیر.
- 108- ماه شعبان به قدر استطاعت روزه بگیر.
- 109- روزهای دوشنبه و پنجشنبه روزه بگیر.
- 110- روزهای سفید هرماه (سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم) را روزه بگیر.
- 111- برحذر دار همسرت از این که روزه سنت بگیرد، در صورتی که تو هستی مگر این که با اجازه تو باشد.
- 112- سحری را به تأخیر بینداز و در افطار عجله کن، مگر در روزی که هوا ابری است.
- 113- روزه‌ات را با رطب (خرما) و در صورت عدم دسترسی با آب افطار کن.
- 114- افطار و سحریت از مال حلال باشد.
- 115- روزه‌داران دیگر نیز افطاری بده، چرا که ماه رمضان ماه جود و کرم و بخشش است.

- 116- آداب روزه را به جای بیاور، غیبت نکن، دروغ نگو، فحش نده.
- 117- سعی کن 10 روز آخر ماه رمضان در کارهای خیر شرکت کنی.
- 118- زکات فطر را با دلی پاک و عاری از وسوسه بده.
- 119- شب‌های عید (عید فطر، عید قربان) با نماز و انواع دیگر عبادت زنده نگهدار.
- 120- در روزهای عید و ایام تشریق (11 و 12 و 13 - ذی الحجه) با صدای بلند تکبیر بگو.
- 121- در صورت توانایی هر سال قربانی کن.
- 122- چیزی از گوشت قربانیات نفروش، و از آن گوشت به عنوان مزد به قصاب نده.

«حج»

- 123- در صورت استطاعت بدون تأخیر به حج و عمره برو و تکرار کن حتی اگر هر پنج سال یکبار باشد.
- 124- با کسانی که آشنائی و علم کامل در مناسک حج دارند مرافقت کن.
- 125- قبل از خروج جهت حج توبه نصوح کرده و بده کاری‌های خود را بپرداز.
- 126- در سفر حج به قدر استطاعت انفاق کن.
- 127- هرگز با مال حرام حج نرو.
- 128- در رمضان به عمره برو.

- 129- تکبیر را با صدای بلند بگو.
- 130- بر طوافت بیفزا و حجرالأسود را لمس کن، همچنین گوشه سمت راست خانه کعبه یا به سویش با دست اشاره کن.
- 131- برای مردم (حجاج) مزاحمت ایجاد مکن تا نه آزارت به کسی برسد و نه کسی ترا آزار دهد.
- 132- با نوشیدن بسیار از آب زمزم خود را سیراب نما.
- 133- بر اعمال صالحت در دهم ذی الحجه بیفزا.
- 134- آماده توقف در عرفه جهت پاکیزگی باطن خویش از آفات باش.
- 135- برای سنگ زدن به شیاطین و انجام تمام مناسک حج در اول وقت مبادرت کن.
- 136- به زنت با نامحرم اجازه حج نده، مگر با محرم باشد.
- 137- در مسجد مکه و مدینه و بیت المقدس بر نماز خود بیفزا.
- 138- کسی از اهل مکه و مدینه را اذیت نکرده و همچنین حرمت جوار مبارک (حرمین) را کم نکن.
- 139- هیچ وقت بی خبر بر اهل خانواده‌ات به هنگام برگشت از سفر وارد مشو.

«جهاد»

- 140- شجاع و نترس باشد، زیرا نبی ρ ترسو را رد کرده است.
- 141- بدون اجازه والدین وارد جهاد نشو.

- 142- اگر جهاد در راه خدا برایت مقدر شد از حدود (مرز) مسلمین دفاع کن.
- 143- از خداوند شهادت در راهش را طلب کن.
- 144- در جهاد بر اعمال صالحت بیفزای (روزه و ذکر خدا) و بدهکاری‌ها را بده، زیرا بدهکاری بر شهید هم بخشیده نخواهد شد.
- 145- تیراندازی و طرز استفاده تمام آلات جهاد را یاد بگیر و آن را بعد از یادگیری فراموش مکن.
- 146- در جهاد از روی کینه شخصی کسی را نکش، مگر به خاطر خدا باشد.
- 147- خالصانه جهاد کن و به قصد اخذ غنیمت و یا به دست آوردن شهرت و آوازه به جهاد نرو.
- 148- در جهاد هرگز فرار مکن، چونکه از گناهان کبیره است.
- 149- مبدا خیانت کنی و قبل از این که غنائم را تقسیم کنند چیزی را از آن خود گردانی.
- 150- با خود برای جهاد به بحث پرداز، اگر برای عملاً میسر نشد در دل نیت جهاد داشته باش تا در بهنگام مرگ از زمره منافقان نباشی.

«قرائت قرآن»

- 151- به فرزندان و خویشاوندان قرآن بیاموز و بخواه تا به دیگران بیاموزند.

152- سعی کن تلاوت قرآن را با لحنی زیبا بخوانی.

153- قرآن را با تدبیر معنایش بخوان، مطیع امرش بوده و از نهی اش دوری کن.

«ذکر و دعاء»

154- مدام بر ذکر خدای تعالی در ظاهر و باطن خود بیفزای مبادا غافل شوی.

155- در مجالس ذکر (حدیث، قرآن و سخنرانی) شرکت کن، چرا که از ریاض الجنه می باشد.

156- از شرکت در مجالسی که در آن از خدا و ذکر خدا و نبی پ خبری نیست خودداری کن.

157- بهنگام خروج از مجلس این دعا را بخوان: «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ».

158- اذکار (دعای روایت شده و تسبیحات) بعد از نماز را فراموش مکن.

159- از خدای تعالی در سجودت و بعد از نمازت و در دل هر نیمه شب کمک بطلب و دعا کن.

160- خدای تعالی را در موقع غفلت و سر در گمی همانند بازار و غیره یاد کن.

161- از خداوند تعالی بخشش (عفو و عافیت) را در دنیا و آخرت بخواه.

162- به خدای تعالی حسن ظن داشته هر چند دعایت دیر مستجاب شود و همیشه امرت را به وی بسپار.

163- بهنگام دعا با قلبی خاشع و فروتن دعا کن و بدون حضور دل دعا مکن.

164- خدای تعالی را با دعا‌های اثرگذار دعا کن، زیرا بهتر است.

165- دعا با حمد و ثنای خدا، سپس صلوات بر پیامبر ﷺ شروع و با همان دعا را ختم کن.

166- دعا برای برادر مسلمانان در غیابش فراموش مکن.

167- بیشتر در شب از خداوند طلب آمرزش به خصوص موقع سحر کن.

168- بر نماز و عبادت و صلوات خود بیفزای، به خصوص در شب‌های جمعه.

خرید و فروش

169- در طلب روزی سحر خیز، و از کسالت و تنبلی بر حذر باش.

170- در تجارت برابر با شرع به خرید و فروش پرداز و از تجارت فاسد پرهیز.

171- از معاملات حرام و ربا دوری جو.

172- از جنسی که می فروشی تعریف مکن، بگذار مشتری خودش انتخاب کند.

173- در کار از اعمالی که باعث شک و شبهه دیگران می شود به دور باش.

174- در خرید و فروش با گذشت و خوش حساب باش.

175- از شخص پشیمان لغزشش در معامله بپذیر و در گذر، زیرا کسی که فسخ کردن داد و ستد شخص پشیمان را بپذیرد خداوند روز قیامت از لغزش او درمی گذرد.

176- در اندازه گیری یا وزن جنسی که می فروشی خسیس نباش.

177- در خرید و فروش و غیره مبادا غل و غش کنی.

178- بر روی فروش برادرت نفروش و بر روی صحبتش حرف نزن.

179- هرگز اجناست را احتکار نکن.

180- در کارت راستگو باش و از دروغ گفتن و قسم خوردن

پرهیز.

- 181- امین (امانت‌دار) باش، خیانت مکن و امانت کسی را که ترا امین خود دانسته به وی برگردان، و به کسی که به تو خیانت کرد خیانت مکن.
- 182- خود را به قرض گرفتن عادت نده و اگر قرض گرفتی در اولین فرصت قرض خویش را بده.
- 183- در صورت استطاعت مالی عدم پرداخت، دین ظلم محسوب می‌شود.
- 184- اگر برای میتی (مرده‌ایی) خواهان خیر هستی قرضش را بپرداز.
- 185- از دروغ (حرف‌های دوپهلوی) که مفهوم آن دوگانه است بپرهیز.
- 186- از ربا، غصب اموال مردم، سرقت و خیانت به دور باش.
- 187- بی‌اجازه چیزی از کسی بر ندار حتی اگر موقت باشد.
- 188- حق کارگر را بده قبل از این که عرقش خشک شود.
- 189- اموالت را بی‌فایده تلف مکن.

نکاح

- 190- چشم‌چرانی مکن، چرا که چشم‌چرانی همچون تیریسست مسموم که از کمان رها می‌شود.
- 191- در راه اگر با دو زن مواجه شدی، هرگز از بین آنها عبور مکن، بلکه از سمت چپ یا راست آنها بگذر.

- 192- ازدواج بر تو واجب است شخص متأهل از بسیاری معاصی به دور می‌شود.
- 193- طبق قوانین دین عمل کن.
- 194- به طلاق روی نیاور، زیرا مبعوض‌ترین عمل حلال نزد خداوند طلاق است.
- 195- از زنان و دختران و نزدیکان خود نخواه که با کمترین اختلاف طلاق بگیرند.
- 196- هرگز قسم برای طلاق به زبان نیاور.
- 197- جلو شهوت خویش را بگیر، اگر توانایی ازدواج نداری به توسط روزه گرفتن این غریزه را تا حدودی از بین ببر.
- 198- اگر شخصی دین و اخلاقش مورد پسندتان است، به او زن بدهید و از بالابردن مهریه خودداری کنید.
- 199- مراسم عقد و ازدواج را رسمی (علنی) و در صورت استطاعت از مردم پذیرائی کن.
- 200- در مراسم ازدواج از منکرات (آلات لهو و اعمال غیر اسلامی) به دور باش.
- 201- در دادن مهریه زنان و وفادار و حق ایشان را پرداز.
- 202- حقوق زناشوئی را به همسرانت بیاموز.
- 203- به زنان بهنگام حیض و نفاس نزدیک نشو.
- 204- به زنان احکام دین را بیاموز و اجازه نده که بر چیزهای باطل گردن نهند.

- 205- بین همسرانت با عدالت رفتار کن مبدا تبعیض قائل شوی یا ظلم کنی.
- 206- در قبال زن و فرزندان خود سخاوتمند باش مبدا بخیل باشی.
- 207- افرادی که تو مسئول خرج آنها هستی (پدر، مادر، زن، فرزند، خواهر یا برادر) مبدا آنها را از دست بدهی.
- 208- برای فرزند خود اسم نیکو انتخاب کن.
- 209- پسرانت بر دخترانت ترجیح نده.
- 210- در دادن پول یا مایحتاج به فرزندان خود تبعیض قائل نشو.
- 211- فرزندان را درست تربیت کن و آنها را در سنین کم احکام دین را بیاموز تا عادت کنند.
- 212- در تربیت فرزندان با همسرت اتفاق داشته باش، چرا که اختلاف شما به ضرر فرزندان خواهد بود.
- 213- فرزندان در سن بلوغ امکانات مراسم ازدواجشان را فراهم کن.
- 214- وای بر تو اگر بین یک زن و همسر یا دو شریک فساد کنی و به هم بزنی.
- 215- زنان را همیشه به حجاب کاملی که اسلام فرض نموده وادار نما تا سعادت خود و جامعه را فراهم سازی، زیرا بی حجابی جامعه را به فساد و بی بند و باری خواهد کشید.

- 216- حجاب برای نامحرمانی همچون پسر عمو، پسر دایی و برادرت استثناء ندارد.
- 217- به زنان اجازه نده که برای دوختن لباس هایشان نزد زنان غیر مسلمان بروند.
- 218- اجازه نده به زنان که لباس های بدون آستین یا آستین کوتاه حتی زیر چادر بپوشند، چون ناخودآگاه و بدون قصد پیدا خواهد شد.
- 219- زنان را از پوشیدن جوراب شفاف (نازک) یارنگی برحذر دار، و اجازه نده به جز ستر سیاه رنگ دیگر بپوشند.
- 220- زنان را از پوشیدن کفش های مزخرف که مورد جلب نظر مردان می شوند منع کن.
- 221- زنان را از رفتن به بازار به تنهایی منع کن.
- 222- نذر روغن و شمع و غیره بر قبر اولیاء غیر شرعی است و به فرزندان این اجازه را نده.
- 223- نذر ترک (نخوردن) بعضی از خوراکی ها غیر شرعی است آنها را منع کن.
- 224- زنان را از شرکت در تشییع جنازه منع کن.
- 225- به زن و دخترانت بیاموز که اسرار شوهر خود را حفظ کنید.
- 226- زن و دخترانت را از مخالفت با شوهر خود چه با عمل و چه با زبان برحذر دار.

- 227- زنان را از مخلوط شدن با زنان غیر محجبه و بی بندوبار
برحذر دار، چرا که رضایت به گناه، گناه محسوب می شود.
- 228- زنان را از حضور در عروسی هایی که در آن خواننده و
رقاصه و نوازنده است منع کن.
- 229- زنان را از صحبت های مسخره و همراه با خنده در جمع
برحذر بدار.
- 230- زنان را از صحبت کردن با مهمانان خود در جلو در
خانه منع کن.
- 231- زنان را از صحبت کردن با مردان منع کن، الا در موقع
ضرورت و از پشت حجاب.
- 232- به زنان ماندن در خانه را بیاموز، چرا که آنها برای خانه
خلق شده اند و بدون اجازه تو نباید بیرن روند.

«لباس»

- 234- عمامه بپوش و دیشداشته (لباس عربی) چرا که برای
شخص مسلم بسنده تر است.
- 235- لباس زیاد بلند نباشد و در موقع راه رفتن به مانند زنان ادا
از خود درنیاور.
- 236- لباس خود را شبیه لباس مسلمین بپوش و شبیه کافر یا
فاسدان خود را نپوشان.
- 237- لباس را از راست بپوش و از چپ درنیاور.
- 238- به خانواده ات اجازه پوشیدن لباس های کوتاه و تنگ را
که باعث مشخص شدن و مجسم شدن اندام بدن می شود را نده.

- 239- لباس حریر و طلا بر مردان حرام است و از پوشیدن آن بر حذر باش.
- 240- خود را شبیه زنان مکن و نگذار زنانیت خود را شبیه مردان کنند.
- 241- بر حذر باش از دو نوع لباس: از نوع عالی و گرانقیمت، و از نوع بی ارزش و ارزان قیمت.
- 242- اگر لباس جدیدی را پوشیدی لباس قدیمت را صدقه بده.
- 243- ریش بگذار به قول نبی p ، سیل را کوتاه و ریش را بلند بگذارید.

(نوشیدنی و خوراکی)

- 244- به کم قانع باش و از دست آورد خود اگر توانستی بخور.
- 245- نخور، مگر این که حلال و پاک باشد.
- 246- قبل از غذا و بعد از غذا دست تان خود را بشوی.
- 247- شروع غذا را با بسم الله و بعد از غذا الحمد لله بگو.
- 248- با دست راست بخور، با دست راست بنوش، با دست راست بگیر و با دست راست بده.
- 249- از مقابل خود غذا بخور.
- 250- به اندازه ای که میل غذا داری بخور.
- 251- بهنگام غذا خوردن خانواده ات را به گرد هم جمع کن.

252- اگر دعوت شدی اجابت کن، مگر این که در آن مجلس از منکرات و فساد اخلاقی باشد.

253- بدون دعوت به مهمانی نرو.

254- شخص بی تقوا غذایش را نخور و نگذار غذایت را بخورد.

255- از ظرف های غذا که از طلا و نقره و امثال آن ساخته شده استفاده مکن، زیرا حرام می باشد.

256- مهمانت را گرامی بدار و در قبالتش نه بخیل باش و نه ولخرج.

257- اگر به مهمانی کسی رفتی بارش را سنگین مکن.

258- بهترین ذبح ذبحی است که طبق شرع باشد، و آنچه کشتنش بهتر دانسته ذبح کن، و به هنگام ذبح حیوان را عذاب نده.

«ریاست»

259- از ریاست و پست و مقام دوری کن، زیرا بزرگترین ضرر بر تو غالب خواهد شد.

260- اگر به پست یا ریاستی برگزیده شدی عادل باش.

261- برادری ناصح پیدا کن، تا در امور زندگی با وی مشورت کنی.

262- مبدا ظلم کنی چون ظلم از ظلمات (تاریک های) روز قیامت است.

263- رشوه خوار نشو.

- 264- اگر خواستی شخصی را جانشین خود برگزینی بهترین آنها را انتخاب کن.
- 165- از ولی امر در تمام امورات مطابق شرع اسلام اطاعت کن، و برای صلاحیت و سلامتی اش دعا کن.
- 266- هرگز به شخص ظالم رجوع مکن، به جز در موقع ضرورت بیش از حد.
- 267- هرگز از شخص باطلی بر باطل بودنش و هیچ ظالمی بر ظالم بودنش دفاع مکن.
- 268- رضایت مردم را بر رضای خداوند ترجیح نده.
- 269- راستگو و از حرف مردم بی پروا باش و توقع تشکر دیگران از خود را نداشته باش.
- 270- گواهی دروغ مده حتی با زور، و هرگز حرف حق را کتمان نکن.

«حد و مرز»

- 271- چابلوس مباش و برای خدای تعالی هیچوقت از حرف مردم نترس.
- 272- امر به معروف و نهی از منکر کن، و بر هر مصیبتی که به تو می رسد صبور باش.
- 273- مواظب باش گفتار و کردارت مخالف همدیگر نباشد.
- 274- شفاعتی که در حدی از حدود خداوند باشد نکن.
- 275- چشم از ناموس مسلمین بپوش و به دنبال آن نرو.

- 276- از تمامی گناهان صغیره و کبیره به دور و معصیت خدا نکن، و بر معصیت کسی تمجید مکن.
- 277- گناهان صغیره را کوچک نشمار، چرا که همین گناهان صغیره انسان را هلاک می کنند.
- 278- از نوشیدن خمر و خرید و فروش آن و از مجالسه با اشخاصی که در حال نوشیدن آن هستند پرهیز.
- 279- هرگز به زنا نزدیک مشو حتی اگر شخص فاحشه باشد.
- 280- وای بر تو اگر به عمل کثیف لواط (هم جنس بازی) روی آوری.
- 281- مبدا خودکشی کنی، چرا که خودکشی از گناهان کبیره است.

«البر والصله»

- 282- بر دوست که به پدر و مادرت احترام گذاری و حق شان را ضایع نکنی.
- 283- صله رحم را به جای بیاور مبدا قطع رابطه کنی.
- 284- در حق یتیمان دلسوز و گرامی شان بدار.
- 285- با همسایهات مهربان باش، آزارش نده و اگر آزارت داد تحمل کن.
- 286- به زیارت (دیدنی) صالحان و برادرانت که در راه خدا می کوشند بیشتر برو.

- 287- برای رضای خدا دوست بدار، برای رضای خدا غضب بگیر که این خالص ترین صورت ایمان است.
- 288- با صالحان نشست و برخاست داشته و از همنشینی با افراد بد پرهیز.
- 289- با اهل معاصی (گناهکاران) همنشین نشو، و صحبت های شان را گوش نده.
- 290- درختانی که دارای ثمر می شوند بکار تا برای خود و دیگران بارزش باشد.
- 291- اگر چیزی به کسی بخشیدی، پس نگیر و آن را فراموش کن.
- 292- در حل مشکلات مسلمانان کوشا باش، و همیشه باعث شادی و خوشحالی شان باش.

«آداب و معرفت»

- 293- همیشه اسم خدای تبارک و تعالی را با عظمت به زبان بیاور.
- 294- اسم نبی ρ را همیشه با سلام و صلوات ذکر کن.
- 295- اسامی اولیاء خدا را با ادب و احترام خاص و بعد از اسم شان (τ) بگو، نه هر صاحب مرقدی که دیدی.
- 296- با حیاء باش از بی عفتی پرهیز، چرا که از حیاء چیزی جز خیر نصیبت نخواهد شد.
- 297- با هر کس به اندازه فهم و درکش صحبت کن.

- 298- از فحش و دشنام پرهیز.
- 299- خوش اخلاق باش، بدان که بهترین مردم خوش اخلاق ترین آنانند.
- 300- غضبت را به دور و خشونت خود را دفع کن.
- 301- همیشه با لطافت و مهربانی سخن بگو، با صبر و حوصله باش و دستپاچه نشو.
- 302- چهره خود را با لبخندی و کلامی زیبا همیشه آرایش ده، و اخم و بد خلقی را از خود دور کن.
- 303- صحبت دیگران را قطع نکن، گوش بده سپس صحبت کن.
- 304- اگر سه نفر هستید، صحبت عادلانه باشد نه این که برای یکی از آن دو صحبت کنی.
- 305- سلام کن چه شخص مقابلت را بشناسی چه نشناسی.
- 306- با زبان سلام کن (السلام علیکم) نه با اشاره دست یا سر.
- 307- سعی نکن دل همه را به دست آوری.
- 308- هنگام سلام دست مردم را بگیر، چرا که گناهانت آمرزیده می شود.
- 309- بدون اجازه وارد منزل کسی نشو.
- 310- تجسس در کار دیگران و استراق سمع نکن.
- 311- اگر ترس از دست دادن ایمانت را داری در اجتماعات و مراسم هایی که زن در آن شرکت می کند گوشه گیر باش و شرکت نکن.

- 312- هیچوقت از کسی قهر نکن، مگر به خاطر رضای خدا، و از کینه و دشمنی اجتناب کن.
- 313- کسی را فحش نده و یا تهمت به چیزی نزن.
- 314- کسی را لعنت مکن، حتی حیوانات و یا اشیاء مانند ماشین، در، دیوار و غیره.
- 315- مبادا به کسی تهمت بزنی، زیرا که از گناهان کبیره است.
- 316- هیچ مسلمی را نترسان و اذیتش مکن.
- 317- بین مردم صلح و آشتی برقرار کن، حتی اگر مجبور شوی دروغ مباح بگویی.
- 318- اگر از تو پوزش خواستند عذرشان را بپذیر، سعی کن همیشه تو عذرخواهی کنی.
- 319- برای کسی لقب انتخاب نکن، بلکه مردم را با اسم نیک صدا بزنی.
- 320- مبادا سخن چینی کنی، به خصوص صحبت‌هایی بین مردم در صورت فاسدبودن این صحبت‌ها.
- 321- غیبت نکن، حتی اگر حرفی رو به رو بزنی که شخص مخاطبت ناراحت شود.
- 322- طعنه نزن و هیچکس را با اسم یا لقبی که دوست ندارد صدا نزن.
- 323- آنچیز که گفتنش روا نیست شنیدنش به جا نیست.
- 324- حُسن ظن داشته باش، چرا که بعضی ظن‌ها گناه است.
- 326- حرف حق را بزنی و گرنه ساکت باش.

- 327- پاکدل باش و از حسادت و چموشی دوری کن.
- 328- متواضع باش و بر دیگران تکبر و فخر فروشی مکن.
- 329- از خود و کارهای فوق العاده خود تعجب نکن، زیرا هر آن ممکن است انسان چشم خودش نیز کار دستش بدهد.
- 330- از خود تعریف نکن و خود را بیش از حدی که هستی نشان نده.
- 331- به شخص فاسق و کافر یا غیر مسلمان نگو سرورم یا آقای من.
- 332- راستگو باش، دروغ نگو، چونکه دروغ از گناهان کبیره است.
- 333- دورو نباش.
- 334- فقط برای خدای تعالی سوگند یاد کن نه به غیر، زیاد قسم نخور، حتی اگر به راستی چیزی باشد.
- 335- هرگز دیگری را تحقیر مکن، زیرا کسی بر کسی برتر نیست مگر با تقواترین شان.
- 336- راه را برای مردم هموار ساز.
- 337- در محل عبور مردم و قهوه خانه ها و محل لهو لعب هرگز منشین.
- 338- وفادار باش و برخلاف وعدهات عمل مکن.
- 339- به پیش کف شناس منجم نرو و حرف های شان را باور مکن.

- 340- عکس انسان یا حیوان را هرگز نکش، چرا که شدیدترین عذاب‌ها روز قیامت در انتظار نقاشان خواهد بود.
- 341- عکس چیزهایی که دارای روح هستند در منزلت آویزان مکن، چرا که ملائکه وارد چنین خانه‌ایی نخواهد شد.
- 342- بازی‌هایی که وقت را تلف می‌کند، و آخر باعث ناراحتی و پشیمانی‌ات می‌شود انجام مده.
- 343- هرگز ترانه‌های عاری از عفت نخوان و گوش نده.
- 344- از شنیدن آلات موسیقی خودداری و از به دست‌آوری این آلات برحذر باش.
- 345- کبوترباز نباش.
- 346- بلب‌ و امثال آن را در فقس محبوس مکن.
- 347- جایی که محافظ به دیوار نیست خواب: پشت بام.
- 348- دمر (بر روی شکم) خواب، زیرا خواب شیطانی است و مورد خشم غضب خداوند تعالی خواهی شد.
- 349- بین سایه و آفتاب ننشین.
- 350- بهنگام خمیازه پشت دست چپ جلودهان گرفته همراه آن فریاد نکش.
- 351- اگر کسی عطسه کرد، بگو یرحمکم الله، در صورتی که الحمد لله بگوید، وی نیز در جواب شما می‌گوید یرحمکم الله و یصلح بالکم.

352- عقیده خرافاتی نداشته باش اگر اتفاقی (حادثه‌ایی) یا خبر خوشی برایت آمد، بدان که از طرف خدای تعالی است، به شخص و چیز دیگری ارتباط نده.

353- زنگ (بر گردن حیوانات آویزان نکن) و سگ را در خانه نگهداری نکن، مگر برای صید یا نگهبانی.

354- از سوت زدن و کف زدن بهنگام تشویق و تصدیق چیزی پرهیز کن، چرا که از شعار کفار است.

در پایان

355- زاهد دنیا و راغب آخرت باش.

356- در دنیا به اندازه‌ای که ترا کفایت می‌کند پس‌انداز کن.

357- برای هر گناهت به توبه روی آور و تابع اعمال حسنه باش.

358- توبه‌ات همراه با پشیمانی استحکام بخش، و عزم کن گناه مرتکب شده را تکرار نکنی، استغفار کن، قضای نماز، روزه و زکات را به جای بیاور و حق طلبکارانت را داده و از آنچه در ذمه‌ات هست پاک گردان.

359- اوقات فراغت به عبادت خدای تعالی بگذران و طاعتش را بپذیر.

360- بر اعمال صالحت بیفز، به خصوص در زمانی که فساد و گمراهی همه جا را فرا گرفته است.

361- بگذار اعمال نیکت مستمر و مداوم باشد، زیرا دوست داشتنی ترین عمل نزد خدای متعال استمرار و پشتکاری بر عمل نیک است.

362- به دنیا اهمیت مده، از فقر و تنگدستی ترس و به خدای متعال پناه ببر، زیرا پناه بردن به خداوند در رأس کار صالحان است.

363- از آنچه خداوند برای تو قسمت فرموده راضی بوده و ناشکر نباش.

364- آنچه در دست مردم هست از آنها نخواه، تا ترا دوست داشته باشند و آنچه در دنیا هست نخواه، تا خدا ترا دوست داشته باشد.

365- در امر دین ننگر به کسی که مقامش از تو پائین تر است، بنگر به کسی که مقامش از تو بالاتر است.

366- در امر دنیا ننگر به کسی که از تو مال و دارائی اش بیشتر است، بنگر به کسی که از تو پائین تر است.

367- طلب روزی حلال باش که از فرایض است.

368- از مال مسروقه مخور که تو نیز در گناه آن شریک خواهی شد.

369- خوراکی های پاک و حلال بخور تا دعایت قبول شود.

370- بمانند زنبور عسل اشیاء پاک و حلال بخور و دسترنج پاک بر جای بگذار.

371- مابین خود و حرام دیواره ای قرار ده تا وارد حرام نشوی.

- 372- مواظب زبانت باش و از آنچه به تو مربوط نیست سخن مگو، چرا که این هم یک حُسنِ اسلام پاک و روشن ماست.
- 373- امین و امانتدار باش، زیرا کسی که امانتدار نیست از دین ما نیست.
- 374- از خدای تعالی بترس مبدا خود را در برابرش قلدر و با جرات نشان دهی.
- 375- همیشه به درگاه خدای تعالی طلب عفو و بخشش کن، از خداوند عزوجل ظن نیکو داشته باش.
- 376- در بلاء صابرش و در خوشبختی شاکرش باش.
- 377- در مصیبت وارده خود را عذاب نده، و از چیزی که از دست رفته افسوس مخور.
- 378- دعا به گردن خود نکن و از دعاهاى غیر شرعى استفاده نکن.
- 379- امراض خود را درمان کن، زیرا خداوند درد داده دوا هم داده است.
- 380- مسلمانان را به خاطر خدا دوست بدار تا خدا ترا دوست داشته باشد.
- 381- به عیادت بیمار برو و به آنها محبت کن.
- 382- در غیاب مریض برایش طلب شفاعت از خداوند بکن.
- 383- نخواب مگر این که وصیت را به طور عادلانه و بدون ظلم به کسی نوشته باشی.
- 384- آمادهٔ مرگ باش قبل از رسیدن آن.

- 385- به فکر نابود کننده لذت‌ها (مرگ) باش.
- 386- بر روی جنازه نماز بخوان و تشیع اش کن و به زیارت قبور برو.
- 387- برای خانواده متوفی غذا حاضر کن، زیرا شخص مصیبت دیده پذیرائی از مردم برایش مشکل است.
- 388- بر روی قبر ننشین، زیرا به عزت و مقام شخص مرده بی احترامی کرده‌ای.
- 389- قبور مردگانت را زینت نده و بر روی آن مقبره نساز.
- 390- برای مرده طلب رحمت و آمرزش کن و از محاسنش بگو، نه این که آن را به باد فحش و ناسزا بگیری.
- 391- برای شخص مرده داد و فریاد و بر سر و سینه خود نزن.
- 392- زنان را از نشستن برای مرده‌شان بغیر از شوهر بیش از 3 روز منع کن.
- 393- به قبر ظالمان سر نزن و حتی به طرف خانه‌هایشان نیز نرو.
- 394- برای بعد از مرگ خود اثری از گناه و اعمال بد خویش همچون آلات لهو و یا کتابی که افراد را به سوی گمراهی بکشد به جای نگذار.
- 395- به اعمال صالح از قبیل ساختن مسجد، جاده، مدرسه و غیره روی بیاور که برای بعد از مرگ اجری برایت باقی بماند.
- 396- با تقوی باش تا از اولیاء خدا باشی.
- 397- متکبر و مغرور مباش که از شر بندگان خدا خواهی بود.

- 398- از خداوند تعالی بهشت را بطلب و بخواه تا از آتش جهنم به دور باشی.
- 399- با کسی که اعمال خود را طبق شرع خدا انجام می دهد در مطابقت با این وصایا هم صحبت شو.
- 400- بگذار لا إله إلا الله خالص ترین و آخر الفاظت باشد.
- «وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ».